

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

Стратегія підприємства

Методичні матеріали щодо змісту самостійної роботи студентів,
поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 051 Економіка
освітньої програми «Економіка підприємства»

Затверджено рішенням Науково-методичної ради
факультету економічних відносин та фінансів
Протокол № 6 від 23.02.2023 р.

Харків 2023

Схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнесу
Протокол № 7 від 07.02.2023 р.

Рецензент: Т.В. Андросова, канд. екон. наук, професор, професор кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету

Стратегія підприємства: методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів, поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка ОПП «Економіка підприємства» / П.В. Смірнова, Р.М. Бугріменко. 2023. 25 с.

Зміст

Вступ	4
1. Мета і завдання навчальної дисципліни	4
2. Програма навчальної дисципліни	5
3. Самостійна робота студентів та її контроль	9
3.1. Самостійна робота студента та поточний її контроль	11
3.1.1. Індивідуальне завдання для студентів заочної форми навчання	11
3.2. Підсумкове оцінювання знань з дисципліни	15
3.3. Приклади завдань для поточного та підсумкового контролю	16
3.3.1. Приклад модульної контрольної роботи	16
3.3.2. Приклад екзаменаційного білета	18
4. Перезарахування та визнання результатів навчання здобувача	19
5. Вимоги щодо академічної доброчесності	21
Список джерел	23

Вступ

Важливим елементом процесу підготовки майбутніх фахівців є їх самостійна робота. Вона спрямована на розвиток у студентів творчого мислення, аналітичних здібностей, самодисципліни та вміння приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності.

Дисципліна «Стратегія підприємства» охоплює широкий спектр питань, пов'язаних із функціонуванням суб'єктів господарювання, розробкою стратегії і вибору стратегічних альтернатив, придбанням навичок стратегічного мислення та стратегічного планування в системі управління підприємством в мінливих умовах ринкового зовнішнього середовища.

Самостійне опрацювання матеріалу дозволяє студентам не лише закріпити отримані на лекціях знання, а й отримати практичні навички роботи з аналітичними інструментами, статистичними даними та нормативно-правовими документами.

Методичні розробки містять структуровані рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів. Вони включають:

- питання за темами дисципліни;
- порядок оцінювання результатів навчання здобувачів;
- вимоги до перезарахування та визнання результатів навчання здобувача
- вимоги щодо академічної доброчесності
- перелік літературних джерел для поглиблення знань.

Сподіваємось, що матеріали, представлені у цих методичних розробках, стануть ефективним інструментом у навчанні та допоможуть студентам здобути необхідні компетенції для майбутньої професійної діяльності

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування у здобувачів сучасного стратегічного мислення і набуття системи спеціальних знань, вмінь, практичних навичок зі стратегічного аналізу і цілевизначення, обґрунтуванні вибору моделі стратегії, її реалізації та контролю за їх виконанням з несенням повної відповідальності за досягнення результатів.

Завдання вивчення дисципліни: забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів до розв'язання складних завдань, пов'язаних з прийняттям економічних рішень щодо оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на результативність діяльності підприємства у процесі планування та розробки стратегій його розвитку в умовах невизначеності та ризику.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Концепція стратегії підприємства

Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція, концепції

Поняття стратегії. Визначення стратегії різними вторами. Різноманітність аспектів використання категорії «стратегія». Співвідношення понять

«стратегія», «дії», «політика», «план». Підходи до формування стратегії. Ознаки успішної стратегії. Фактори впливу на зміст стратегії.

Класифікація стратегій підприємства. Етапи формування стратегії підприємства. Еволюція стратегій підприємства.

Еволюція управлінських систем. Зміна умов підприємницької діяльності у світі та її вплив на розвиток систем планування діяльності підприємства. Підходи до формування стратегії підприємства «від досягнутого» і «за відхиленнями». Пошук альтернативних шляхів досягнення глобальних цілей підприємства. Сучасна модель стратегії. Новий підхід до стратегічного управління.

Рекомендована література: [1; 2; 8; 11; 12; 13]

Тема 2. Визначення місії та цілей підприємства

Характеристика поняття «місії» підприємства. Сутність та значення місії для підприємства. Інформація, що міститься в офіційному визначенні місії. Мета функціонування підприємства. Взаємозв'язок місії підприємства та категорій «стратегічне бачення» і «філософія функціонування підприємства». Зміст місії підприємства, як його основної загальної комплексної мети. Елементи, які висвітлює місія підприємства. Основні фактори розробки місії.

Характеристика поняття «цілі» підприємства. Класифікація та ранжування цілей. Значення цільовизначення. Вимоги, що ставляться до цілей, під час їх формування. Види стратегічних цілей: фінансові стратегічні цілі, ринкові стратегічні цілі. Напрями встановлення цілей. Етапи процесу формування, змін і досягнення цілей. Ієрархія цілей (загальнокорпоративні цілі, цілі підрозділів, індивідуальні). Дерево цілей. Вимоги до побудови «дерева цілей». Генеральна мета підприємства.

Рекомендована література: [1; 6; 7; 8; 11; 12; 13]

Тема 3. Стратегічний контекст підприємства

Поняття стратегічного мислення, стратегічної поведінки, стратегічного управління. Напрямки діяльності підприємства в сучасних умовах. Відмінність між оперативним та стратегічним управлінням.

Ієрархія стратегій. Стратегії на однобізнесових та мультибізнесових підприємствах. Рівні стратегій: корпоративна, ділова, функціональна операційна стратегії. Стратегічна піраміда диверсифікованого підприємства. Три основні способи дій при формулюванні стратегії.

Складові «стратегічного набору» підприємства та їх взаємозв'язок. Поняття стратегічного набору. Обґрунтування стратегічного набору.

Форми і процедури відображення стратегічного аспекту діяльності підприємства. Характеристика понять «стратегічне планування», «тактика», «політика підприємства».

Фактори, що впливають на процес розроблення стратегії та зумовлюють її варіантність.

Рекомендована література: [1; 6; 7; 8; 11; 12; 13]

Тема 4. Оцінювання зовнішнього середовища підприємства

Підприємство як «відкрита» система. Загальне (макросередовище) та операційне (мікросередовище) зовнішнє середовище. Структурні компоненти загального середовища (фактори: політичні, економічні, соціальні, правові, технологічні тощо). Шість компонентів операційного середовища (постачальники, споживачі, конкуренти, контактні аудиторії, робоча сила, міжнародна діяльність). Визначення значущості для підприємства впливу компонентів зовнішнього середовища кожного рівня.

Моніторинг, сканування і прогнозування стану зовнішнього середовища. PEST-аналіз. Ефективність державного регулювання економіки. Поняття конкурентного середовища. Конкурентне середовище підприємства.

Аналіз галузі та конкуренції. Загальний аналіз галузі (місце в державному господарстві, фаза життєвого циклу, ринки ресурсів, ринки збуту, прибутковість, темпи інновацій та ін.). Етапи аналізу галузі і конкурентного середовища. Трактування поняття «конкурентна перевага». Аналіз попиту. Оцінка впливу на підприємство зовнішніх партнерів (стейкхолдерів).

Визначення загроз та можливостей зовнішньою середовища. Різна чутливість до факторів середовища. Загрози та позитивні можливості для підприємства, методи їх визначення. Оцінка впливу позитивних можливостей на підприємство та ймовірність їх використання. Побудова матриці можливостей та матриці загроз. Використання результатів аналізу матриць.

Залежність структуризації факторів зовнішнього середовища від різних чинників (сфера діяльності, масштаби діяльності, фаза життєвого циклу та ін.).

Рекомендована література: [1; 2; 5; 8; 11; 12; 13]

Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства

Сутність, структура, цілі, напрями формування стратегічного потенціалу підприємства.

Сутність та значення внутрішнього аналізу підприємства. Функціональні сфери діяльності підприємства, в яких проводиться аналіз (маркетинг, фінанси, кадри, виробництво, наукові дослідження та конструкторські розробки, організація управління). Способи системного аналізу: цільовий, функціональний, функціонально-цільовий, проблемний. Зміст стратегічного аналізу підприємства. Методи стратегічного економічного аналізу.

Функціональний аналіз підприємства. Складові функціонального аналізу внутрішнього середовища підприємства. Результатом діагностики внутрішнього стану підприємства.

Метод комплексного стратегічного аналізу середовища підприємства – SWOT- метод. Побудова матриці SWOT: стратегічні альтернативи. Результати SWOT-аналізу та різні типи стратегічних дій за матрицею SWOT. Аналіз критичних точок під час розроблення стратегії.

Рекомендована література: [1; 2; 5; 8; 11; 12; 13]

Розділ 2. Види стратегій підприємства: їх розробка, реалізація та контроль

Тема 6. Конкурентні стратегії підприємства (стратегії бізнесу)

Корпоративна (портфельна, загальна) стратегія підприємства. Конкурентна стратегія. Стратегічна одиниця бізнесу. Стратегічна зона господарювання.

Загальна характеристика базових конкурентних стратегій: лідерство за витратами, диференціація, фокусування. Основні види конкурентних стратегій за М. Портером.

Характеристика основних конкурентних стратегій підприємства. Переваги та ризики застосування конкурентної стратегії лідерства за витратами. Наслідки використання стратегії широкої диференціації. Стратегія оптимальних витрат. Стратегія ринкової ніші. Стратегія упередження.

Рекомендована література: [1; 5; 6; 7; 11; 12; 13]

Тема 7. Стратегія диверсифікації діяльності підприємства

Сутність диверсифікації діяльності підприємства. Стратегія диференціації товару. Стратегія диференціації ринку. Поняття диверсифікації. Диверсифікація діяльності підприємства: основні аспекти та мета. Основні сценарії диверсифікованого розвитку підприємства.

Стратегія диверсифікованого розвитку. Основні економічні фактори вибору. Види стратегії диверсифікації діяльності підприємства. Вертикальна диверсифікація та вертикальна інтеграція. Аналіз стратегій розвитку провідних зарубіжних компаній.

Рекомендована література: [1; 5; 6; 7; 11; 12; 13]

Тема 8. Стратегії зовнішнього розвитку підприємства

Особливості роботи з розвитку на підприємстві. Чинники, що сприяють та перешкоджають розвитку підприємства в конкурентному середовищі.

Сутність поняття «розвиток» в сфері бізнесу. Альтернативні стратегії розвитку підприємства. Особливості зовнішнього та внутрішнього зростання.

Внутрішній розвиток підприємства. Різновиди стратегії зовнішнього розвитку (горизонтальний, вертикальний і діагональний розвиток). Інтегрований розвиток підприємства. Основні сценарії зовнішнього (інтегрованого) розвитку: зворотна і пряма вертикальна, горизонтальна і діагональна інтеграція. Методи вертикальної інтеграції: консолідація, групування, франчайзинг і цільова пролонгація.

Стратегічні альтернативи зовнішнього росту Стратегії виходу на зовнішні ринки. Стратегії глобалізації. Форми виходу на зовнішній ринок: непрямий експорт, прямий експорт.

Етапи формування стратегії зовнішнього розвитку підприємства. Оптимальний рівень зовнішнього розвитку (інтеграції) підприємства. Фактори, які обумовлюють вибір стратегії диверсифікованого росту.

Рекомендована література: [1; 2; 6; 7; 8; 12; 13]

Тема 9. Корпоративна стратегія підприємства

Поняття і зміст корпоративної стратегії підприємства. Основні компоненти, які визначають зміст корпоративної (загальної) стратегії. Класифікація корпоративних (загальних) стратегій підприємства. Взаємозв'язок корпоративної стратегії та «життєвого циклу» підприємства. Комплекс стратегічних рішень щодо корпоративної стратегії підприємства. Фактори успіху корпоративної стратегії. Дії щодо формування комплексу стратегічних рішень у рамках корпоративної стратегії.

Загальнокорпоративна стратегія багатобізнесового підприємства (портфельна стратегія). Чотири компоненти портфельної стратегії за Ансоффом. Портфельний стратегічний аналіз.

Рекомендована література: [1; 6; 8; 12; 13]

Тема 10. Методи формування стратегії розвитку підприємства

Характеристика поняття: «матриця». Види та переваги матричних моделей.

Характеристика матриці Бостонської консалтингової групи, її переваги та вади. Матриця «Продукт – ринок» (І. Ансоффа). Матриця конкурентної переваги М. Портера. Матриця життєвого циклу продукту.

Суміщення матриці споживача й матриці виробника та визначення стратегічного типу бізнесу: стратегічні траєкторії порятунку підприємства-аутсайдера, посилення позиції підприємства-захисника якості, покращення позиції підприємства-захисника витрат, стійкості позиції підприємства-інтегрованого аналізатора, посилення позиції підприємства-диверсифікованого аналізатора, довгострокового збереження досягнутого положення підприємства-проспектора, довгострокового постійного посилення позиції підприємства-проспектора.

Особливості застосування: моделей «Мак-кінсі - 7С», "LOTS" (Лоцман).

Методи комплексного стратегічного аналізу: SWOT, SPACE.

Рекомендована література: [1; 5; 6; 7; 11; 12; 13]

Тема 11. Альтернативність у стратегічному виборі

Формулювання та аналіз стратегічних альтернатив. Загальні стратегічні альтернативи: виживання; стабілізація; зростання (внутрішнє і зовнішнє, обмежене, інтеграційне і диверсифікаційне тощо); скорочення; ліквідація; комбінація вище перерахованих варіантів розвитку.

Особливості стратегії лідирування за витратами та її ризики. Особливості стратегії диференціації та її ризики. Особливості стратегії фокусування та її ризики. Основні економічні ресурси, навички та управлінські дії притаманні стратегії лідирування за витратами, стратегії диференціації, стратегії фокусування.

Розробка альтернативних стратегічних дій. Обмеження у формулюванні стратегії. Вибір стратегічного напрямку діяльності підприємства.

Рекомендована література: [1; 5; 7; 11; 12; 13]

Тема 12. Декомпонування корпоративної стратегії підприємства

Підходи до декомпонування корпоративної стратегії підприємства (вертикальний і горизонтальний підходи). Їх переваги і недоліки.

Характеристика та розробка операційної стратегії підприємства.

Сутність, зміст, місія, цілі стратегічного плану підприємства.

Декомпонування стратегії підприємства. Взаємопов'язаність і взаємообумовленість місії, цілі та стратегії на різних рівнях функціональних підрозділів підприємства.

Рекомендована література: [1; 7; 8; 11; 12; 13]

3. Самостійна робота студентів та її контроль

Важливою складовою освітнього процесу є самостійна робота студента. Самостійне опрацювання матеріалу дозволяє студенту поглиблювати розуміння теми, розвивати критичне мислення та здатність аналізувати інформацію.

Самостійна робота студентів складається із базової та додаткової її частин.

Базова частина самостійної роботи студента включає завдання, які є обов'язковими для опанування дисципліни. Вона передбачає: опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських і практичних занять; виконання задач, практичних завдань; підготовку до контрольних робіт. Додаткова частина самостійної роботи студента виконується для поглиблення знань. Вона включає: підготовку есе, презентацій чи наукових доповідей; вивчення додаткових джерел інформації (монографії, статті, звіти); опрацювання матеріалів та розробка практичних завдань/кейсів. Таке поєднання базової та додаткової частин сприяє формуванню у студента всебічних знань і навичок.

Оцінювання результатів навчання здобувача здійснюється під час проведення контрольних заходів. Метою оцінювання є об'єктивна перевірка знань, умінь і навичок здобувача, забезпечення зворотного зв'язку між студентом та викладачем, а також виявлення прогалин у підготовці для їх своєчасного усунення.

Процес оцінювання базується на принципах об'єктивності, системності, прозорості, стимулювання студентів до подальшого навчання та саморозвитку.

Оцінювання результатів навчання здобувача передбачає вхідний, поточний та підсумковий контроль.

Вхідний контроль (попередній) здійснюється на початку вивчення дисципліни. Проводиться для визначення початкового рівня підготовки здобувачів освіти, виявлення їхніх базових знань, умінь і навичок, необхідних для успішного засвоєння навчального матеріалу, а також для виявлення прогалин, які можуть потребувати додаткової уваги на початковому етапі вивчення дисципліни. Під час оцінювання успішності за дисципліною результати вхідного контролю не враховуються.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінки навчальних досягнень студентів протягом семестру, їхньої активності, самостійної роботи, а також для забезпечення зворотного зв'язку між викладачем і студентом. Поточний контроль проводиться у формі опитування, тестування, перевірки домашніх

завдань, розв'язання практичних завдань/кейсів, міні-презентації, есе, звітів за окремими темами.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамена.

Завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні 0-60 балів, підсумкового – 0-40 балів. Види контролю та бали за результатами контролю наведено на рис. 1.

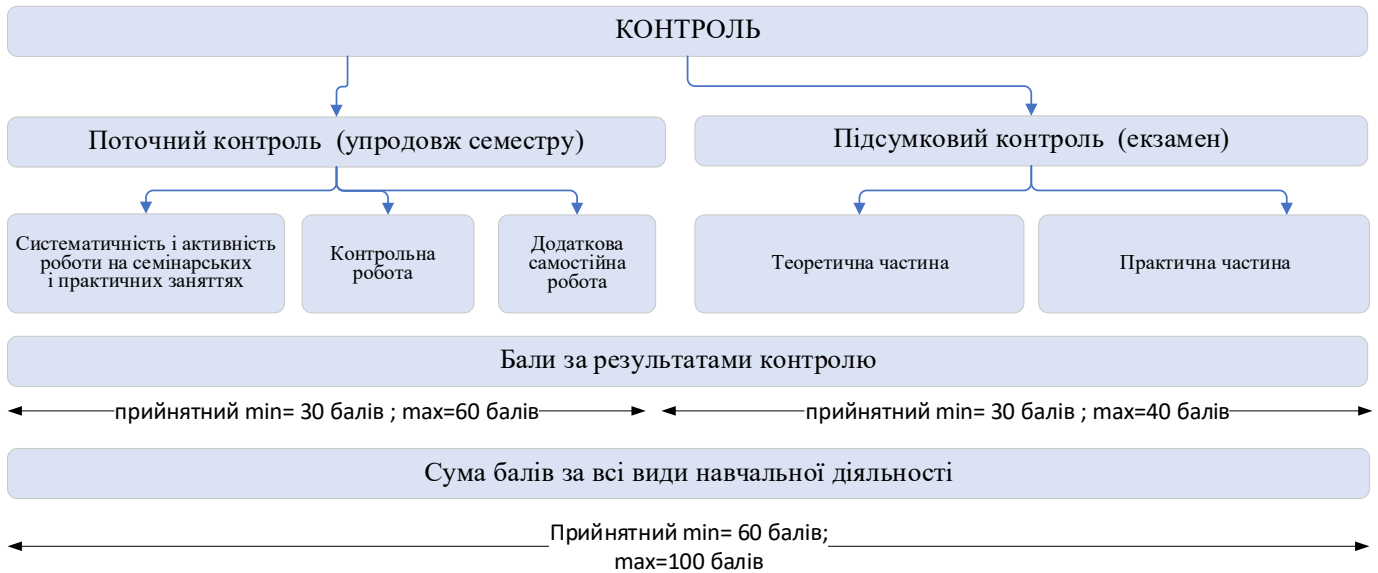

Рис. 1. Види контролю та бали за його результатами

Оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється на основі суми результатів поточного контролю та екзамену (табл. 1).

Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

3.1. Самостійна робота студента та поточний її контроль

Ключовими елементами освітнього процесу є самостійна робота студента та її поточний контроль. Самостійна робота забезпечує базу для розвитку знань і компетенцій, а поточний контроль дозволяє викладачеві оцінити та скоригувати цей процес.

Якість, своєчасність і рівень виконання самостійної роботи здобувача упродовж семестру перевіряється у процесі поточного контролю. Поточний контроль знань дозволяє студентам краще зрозуміти свої сильні й слабкі сторони, а викладачам — коригувати навчальні підходи.

Види самостійної роботи, форми поточного контролю та кількість балів за кожним із видів робіт для студентів денної та заочної форм навчання наведено у таблицях 2 та 3 відповідно.

Таблиця 2- Карта самостійної роботи студента (денна форма навчання)

Тема	Вид роботи	Період виконання	Форма контролю	Одиниця	Максимальна кількість балів
Тема 1-5	Базова самостійна робота				
	Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях	1-17 тиждень	Опитування, перевірка домашніх завдань	Відповідь	15 занять × 2 бали = 30 балів
	Виконання домашніх розрахункових завдань			Завдання із розв'язком	
	Підготовка та виконання контрольної роботи (КР)	4-5 тиждень	Перевірка КР	Контрольна робота	2 КР × 10 балів = 20 балів
9-10 тиждень		Перевірка КР			

	Додаткова самостійна робота					
	Есе за заданою проблематикою		1-17 тиждень	Обговорення на заняттях	Повідомлення/ презентація	1 робота ×10 балів =10 балів
	або	Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни				
	або	Розробка кейсу за однією з тем дисципліни				
Разом за семестр					60 балів	
Тема 6-12	Базова самостійна робота					
	Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях		18-36 тиждень	Опитування, перевірка домашніх завдань	Відповідь	15 занять × 2 бали = 30 балів
	Виконання домашніх розрахункових завдань				Завдання із розв'язком	
	Підготовка та виконання контрольної роботи (КР)		21-22 тиждень	Перевірка КР	Контрольна робота	2 КР ×10 бали = 20 балів
			31-32 тиждень	Перевірка КР		
	Додаткова самостійна робота					
	Есе за заданою проблематикою		18-36 тиждень	Обговорення на заняттях	Повідомлення/ презентація	1 робота ×10 балів =10 балів
	або	Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни				
	або	Розробка кейсу за однією з тем дисципліни				
	Разом за семестр					60 балів

Таблиця 3 - Карта самостійної роботи студента (заочна форма навчання)

Тема	Вид роботи	Період виконання	Форма контролю	Одиниця	Максимальна кількість балів	
Тема 1-5	Базова самостійна робота					
	Виконання домашньої контрольної роботи (ДКР)		за графіком освітнього процесу	Перевірка ДКР	Домашня контрольна робота	1 ДКР ×24 бали = 24 бали
	Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях		за розкладом	Опитування	Відповідь	3 заняття × 2 бали = 6 балів
	Підготовка та виконання контрольної роботи (КР)		за розкладом	Перевірка КР	Контрольна робота	2 КР ×10 бали = 20 балів
	Додаткова самостійна робота					
	Есе за заданою проблематикою		за розкладом	Обговорення на заняттях	Повідомлення/ презентація	1 робота ×10 балів =10 балів
	або	Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни				
або	Розробка кейсу за однією з тем дисципліни					

		Разом за семестр			60 балів
Тема 6-12	Базова самостійна робота				
	Виконання домашньої контрольної роботи (ДКР)	за графіком освітнього процесу	Перевірка ДКР	Домашня контрольна робота	1 ДКР ×24 бали = 24 бали
	Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях	за розкладом	Опитування	Відповідь	3 заняття × 2 бали = 6 балів
	Підготовка та виконання контрольної роботи (КР)	за розкладом	Перевірка КР	Контрольна робота	2 КР ×10 бали = 10 балів
	Додаткова самостійна робота				
	Есе за заданою проблематикою	за розкладом	Обговорення на заняттях	Повідомлення/ презентація	1 робота ×10 балів =10 балів
	або Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни				
	або Розробка кейсу за однією з тем дисципліни				
		Разом за семестр			60 балів

Оцінювання здобувачів з дисципліни здійснюється, враховуючи вид та результат самостійної роботи.

Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях. Критерії оцінювання: рівень підготовки до занять (глибина розуміння теоретичного матеріалу, опрацювання лекційного матеріалу, основної та додаткової літератур); активність під час заняття (участь у дискусії, ініціатива у виконанні завдань); якість відповіді (правильність, логічність, структурованість відповіді).

Виконання домашніх розрахункових завдань. Критерії оцінювання: коректність розрахунків (правильність формул, послідовність розрахунків), правильність виконання (правильність розрахунків), обґрунтованість висновків (пояснення розрахунків, висновків), якість оформлення (якість табличного, графічного оформлення розрахунків), своєчасність подання (дотримання термінів виконання роботи).

Підготовка та виконання контрольної роботи (КР). Контрольна робота містить 10 тестів за модулем. Критерій оцінювання – правильність відповіді.

Есе/огляд наукової літератури/розробка кейсу. Критерії оцінювання: відповідність темі (робота повинна відповідати обраній темі та розкривати її повною мірою); рівень підготовки (здобувач демонструє розуміння проблематики), захист роботи (культура спілкування із аудиторією), оформлення роботи (якість табличного, графічного оформлення); академічна доброчесність (рівень самостійності виконання завдання).

Критерії оцінювання за видами робіт для студентів денної та заочної форм навчання наведено у таблицях 4 та 5 відповідно.

Таблиця 4 – Критерії оцінювання знань студентів під час поточного контролю (денна форма)

Вид роботи	Предмет оцінки	Характеристика	Бал
Базова самостійна робота			
Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях	Відповідь	Здобувач не володіє матеріалом, аналіз питання поверхневий	1
		Здобувач демонструє розуміння питань досліджуваної проблематики	2
Виконання домашніх розрахункових завдань	Домашнє розрахункове завдання	Завдання виконано, наявні помилки у розрахунках	1
		Завдання виконано, розрахунки здійснено правильно	2
Підготовка до контрольної роботи	Контроль на робота	Правильна відповідь за кожним із 10 тестів оцінюється 1 бал (10×1)	10
Додаткова самостійна робота			
Есе за заданою проблематикою	Повідомлення/презентація	<i>Відповідність темі:</i> тема не розкрита	0
або Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни		тема розкрита, використано сучасні інформаційні /наукові джерела	1
або Розробка кейсу за однією з тем дисципліни		<i>Рівень підготовки:</i> Здобувач не володіє матеріалом, аналіз питання поверхневий	0
		Здобувач демонструє розуміння питань досліджуваної проблематики	1
		<i>Захист роботи;</i> Спілкування із аудиторією обмежене, аргументація здобувача у спілкуванні з аудиторією слабка	0
		Здобувач вільно спілкується із аудиторією, доводить положення роботи, робить це переконливо	1
		<i>Оформлення роботи:</i> Робота виконана неохайно.	0
		Робота виконана охайно, вимоги щодо змісту, візуалізації результатів дотримано	1
		<i>Академічна доброчесність</i> Норми академічної доброчесності не дотримано	0
		Норми академічної доброчесності дотримано	1

Таблиця 5 – Критерії оцінювання знань студентів під час поточного контролю (заочна форма)

Вид роботи	Предмет оцінки	Характеристика	Бал
Базова самостійна робота			
Виконання домашньої контрольної роботи (ДКР)	Контроль -на робота	<i>Теоретична частина:</i> тема завдання в основному розкрита	3
		тема розкрита, використано сучасні інформаційні джерела	5
		<i>Практична частина:</i>	

		Завдання виконано, наявні помилки у розрахунках	5
		Завдання виконано, розрахунки здійснено правильно	10
		<i>Оформлення роботи:</i> Робота виконана неохайно.	2
		Робота виконана охайно, вимоги щодо змісту, візуалізації результатів дотримано	4
Підготовка та активність на семінарських і практичних заняттях	Відповідь	Здобувач не володіє матеріалом, аналіз питання поверхневий	1
		Здобувач демонструє розуміння питань досліджуваної проблематики	2
Підготовка до контрольної роботи (КР)	Контроль -на робота	Правильна відповідь за кожним із 10 тестів оцінюється 1 бал (10×1)	10
Додаткова самостійна робота			
Есе за заданою проблематикою	Повідомлення/презентація	<i>Відповідність темі:</i> тема не розкрита	0
або Огляд наукової літератури за однією з тем дисципліни		тема розкрита, використано сучасні інформаційні /наукові джерела	1
		<i>Рівень підготовки:</i> Здобувач не володіє матеріалом, аналіз питання поверхневий	0
або Розробка кейсу за однією з тем дисципліни		Здобувач демонструє розуміння питань досліджуваної проблематики	1
		<i>Захист роботи;</i> Спілкування із аудиторією обмежене, аргументація здобувача у спілкуванні з аудиторією слабка	0
		Здобувач вільно спілкується із аудиторією, доводить положення роботи, робить це переконливо	1
		<i>Оформлення роботи:</i> Робота виконана неохайно.	0
		Робота виконана охайно, вимоги щодо змісту, візуалізації результатів дотримано	1
		<i>Академічна доброчесність</i> Норми академічної доброчесності не дотримано	0
		Норми академічної доброчесності дотримано	1

3.2. Підсумкове оцінювання знань з дисципліни

З дисципліни «Стратегія підприємства» передбачено екзамен. До екзамену студент допускається у разі, що за результатами поточного контролю з дисципліни здобувач набрав не менше 30 балів.

Екзаменаційний білет з дисципліни «Стратегія підприємства» складається з теоретичної та практичної частин. Теоретична частина містить 10 тестових завдань когнітивних рівнів А (знання) та В (знання, розуміння); 2 теоретичні питання когнітивних рівнів С (знання, розуміння, застосування) та D (знання, розуміння, застосування та аналіз/синтез, оцінка). Практична частина – завдання для розв'язання. Критерії оцінювання теоретичної частини – правильність відповіді; практичної частини – правильність виконання (логічність, коректність, системність, креативність підходу, обґрунтованість висновків (табл. 6).

Таблиця 6 – Критерії оцінювання знань студентів під час екзамену

Складова білета		Характеристика	Бал	Максимальна кількість балів
Теоретична частина	Тести (рівень А, В)	Правильна відповідь	1	10 тестів × 1 бали = 10 балів
	Теоретичні питання (рівень С, D)	Правильна відповідь	5	2 теоретичні питання × 5 балів = 10 балів
	Разом			20 балів
Практична частина	Ситуаційне завдання	<i>Правильність відповіді:</i> нелогічно	0	15 балів
		логічно	3	
		некоректно	0	
		коректно	3	
		несистемно	0	
		системно	4	
		некреативно	0	
		креативно	5	
		<i>Обґрунтованість висновків:</i> пояснення/висновки відсутні та/або неправильні	0	
	пояснення/висновки правильні	5		
Разом			20 балів	
Усього			40 балів	

До відомості підсумкової успішності студента інформація заноситься у разі, що за результатами екзамену студент набрав не менше 30 балів.

Семестровий екзамен складається відповідно до розкладу екзаменів. Студенти, які навчаються за індивідуальними графіками підготовки, складають екзамен за загальним розкладом. Через поважні причини (хвороба, сімейні обставини, відрядження), що підтверджується документально, студентам можуть бути визначені індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів, про що видається наказ по Університету. Складання семестрових екзаменів здійснюється відповідно до робочого навчального плану освітньої програми під час проведення екзаменаційних сесій згідно з розкладом, у якому визначаються дата, час та аудиторія.

Студентам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного навчального семестру. Повторне складання екзамену чи заліку допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: перший раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється директором інституту/деканом факультету, про що видається відповідне розпорядження. Підставою для розпорядження є доповідна записка завідувача відповідної кафедри, із дисципліни якої студент отримав незадовільну оцінку.

3.3. Приклади завдань для поточного та підсумкового контролю

3.3.1. Приклад контрольної роботи (модульної)

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
кафедра економіки та бізнесу

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Спеціальність 051 Економіка
 Освітня програма Економіка підприємства
 Семестр _____
 Навчальна дисципліна Стратегія підприємства
 Розділ/модуль Концепція стратегії підприємства

Контрольна робота

Тестові завдання. Кожна правильна відповідь 1 бал. Максимальна кількість – 10 балів.

1. Період, коли головною метою підприємства було забезпечення ринку диференційованою продукцією, це є:
  - а) епоха масового виробництва;   б) епоха масового збуту;
  - в) період після Першої Світової війни;   г) немає вірної відповіді.
2. Те, яким чином буде здійснюватися набір правил при досягненні цілей, це:
  - а) стратегія;   б) тактика;
  - в) план;   г) політика.
3. Стратегія дія окремого *підрозділу* диверсифікованої корпорації:
  - а) загальнокорпоративна стратегія;   б) ділова стратегія;
  - в) функціональна стратегія;   г) усі відповіді правильні.
4. Визначення, яке найповніше і чіткіше відображає поняття «місії», це:
  - а) стратегічний курс підприємства;
  - б) продукт зовнішніх ринкових альтернатив і внутрішніх факторів;
  - в) основна загальна мета - чітко висловлена причина існування;
  - г) пристосування виробничого апарату підприємства до досить тривалого випуску певного набору товарів чи послуг.
5. Стратегічна зона господарювання - це:
  - а) контактні аудиторії, які здатні тиснути на місію підприємства;
  - б) сукупність постачальників основних ресурсів, які здатні забезпечити одержання підприємством цих ресурсів;
  - в) окремий елемент зовнішнього середовища підприємства, на який воно має вихід;
  - г) усі відповіді правильні.
6. Придбання підприємства, яке не пов'язане із основною діяльністю головної фірми, - це:
  - а) вертикальна інтеграція;   б) горизонтальна інтеграція;
  - в) концентрична диверсифікація;   г) конгломератна диверсифікація.
7. Підприємства, які дуже великі, мають велику кількість виробництв, але не одне із них не дає бажаного прибутку, використовують стратегію:
  - а) зростання;   б) обмеженого зростання;
  - в) стабілізації;   г) скорочення.
8. Методика, яка визначає у конкурентному середовищі вплив на позицію підприємства (продукції) факторів можливого розширення ринку або відносної частини ринку, це:
  - а) матриця БКГ;   б) Мак-Кінсі «Дженерал-Електрик»;
  - в) Мак-Кінсі «7с»;   г) модель «Lots».
9. Загальна стратегія, для якої необхідні такі ресурси та навички (великі інвестиції і наявність доступу до капіталу, ефективно нормування, легкий для виробництва дизайн продукції), це:
  - а) лідерство у витратах; б) диференціація продукції;
  - в) фокусування;   г) щось інше.
10. Стратегія, яка відображає комплекс стратегічних рішень, що визначають номенклатуру, асортимент, обсяг виробництва, а також способи реалізації продукції:
  - а) товарна стратегія;   б) товарно-ринкова стратегія;
  - в) виробнича стратегія;   г) асортиментна стратегія.

3.3.2. Приклад екзаменаційного білета

ДБТУ

(назва вищого навчального закладу)

Спеціальність 051, 4к., д/в; Семестр I 20 - 20 навч. рік
 Навчальний предмет Стратегія підприємства

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Надайте відповіді на тестові завдання одиничного вибору.

Тести.

1. Управління у період, коли важливі проблеми з'являються настільки швидко, що їх не можна передбачити, є:
  - а) управлінням у період епохи масового виробництва;
  - б) управлінням у період епохи масового збуту;
  - в) стратегічним управлінням;
  - г) плануванням у період загострення конкуренції.
2. Стратегічний план - це документ, зміст якого:
  - а) обумовлює засоби досягнення цілей, що вимагають одночасно або послідовно починати декілька дій;
  - б) складається із стратегії, цілей підприємства, напрямків їх розвитку, довгострокових й короткострокових завдань;
  - в) обумовлює набір правил під час досягнення цілі;
  - г) обумовлює конкретні дії, які досягаються конкретними заходами.
3. За ієрархією стратегії класифікуються на:
  - а) загальнокорпоративну, ділову, функціональну, оперативну;
  - б) стратегію маркетингу, фінансів, виробництва, соціальну, екологічну, організаційних перетворень;
  - в) довгострокову, середньострокову, короткострокову;
  - г) стратегію зростання, стабілізації, скорочення.
4. До визначення місії підприємства відносяться такі характеристики:
  - а) основна загальна ціль підприємства;
  - б) визначення чітко окресленої причини та необхідності існування підприємства;
  - в) розуміння змісту існування підприємства, у якому відображається відмінність даного підприємства від йому подібних;
  - г) усі відповіді правильні.
5. Стратегія, коли забезпечується ріст на існуючому ринку за рахунок нової продукції, яка потребує нової технології, яка відрізняється від тієї, що використовується, це стратегія:
  - а) конгломератної диверсифікації;   б) центрованої диверсифікації;
  - в) горизонтальної диверсифікації;   г) пов'язаної диверсифікації.
6. Стратегія зростання відноситься до:
  - а) функціональних стратегій;   б) корпоративної стратегії;
  - в) ділової стратегії;   г) оперативної стратегії.
7. Матриця, з допомогою якої позиціонується підприємство (види діяльності або продукції) за такими параметрами: продукція підприємства (існуюча та нова) та ринки підприємства (існуючі та нові) - це матриця:
  - а) SWOT-аналізу;   б) БКГ;
  - в) "Мак-Кінсі" - Дженерал Електрик;   г) І. Ансоффа.
8. Стратегія фокусування - це:
  - а) стратегія підприємства - лідера по витратам;
  - б) стратегія підприємства диференціювання продукції під специфічні потреби;
  - в) стратегія обслуговування із найбільшою ефективністю обраного сегменту ринку;
  - г) усі відповіді правильні.
9. Ризик застосування загальної стратегії, яка визначає наявність таких елементів - небезпека імітації засобів технології й методів виробничого процесу, загроза появи нових технологій, це:
  - а) переваги у витратах;   б) диференціація продукції;
  - в) фокусування;   г) щось інше.
10. Стратегія, яка включає номенклатурно-асортиментну, інноваційну та об'ємно-масштабну стратегії:
  - а) товарна стратегія;   б) виробнича стратегія;
  - в) технологічна стратегія;   г) інноваційна стратегія.

Теоретичне завдання (надайте розгорнуту відповідь).

1. Стратегія підприємства та вплив на її розвиток еволюції умов підприємницької діяльності в світі.
2. Корпоративна стратегія підприємства.

2. Розв'яжіть ситуаційне завдання і прокоментуйте отримані результати.

Ситуаційне завдання

Місія корпорації McCaw Cellular Communications: наша місія - створити надійну бездротову мережу, що дозволяє людям зберігати свободу пересування, тобто дозволяє пересуваючись по холу або пересуваючись через континенти, здійснювати зв'язок без зусиль, а також торкаючись цих супертехнологій, професійно зростати нашим працівникам. *Необхідно:*

1. Ознайомитися зі змістом місії конкретного підприємства.
2. Реконструювати й описати по наведеному формулюванню місії підприємства її складені елементи:
3. Обґрунтувати, що в наведеній місії підприємства визначає кожний із обов'язкових елементів формулювання місії.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та бізнесу
 протокол № _____ від _____ 20 _____ р.

Зав. кафедрою _____ Гросул В.А. _____ Екзаменатор _____
 (підпис) (прізвище, ініціали) (підпис) (прізвище, ініціали)

4. Перезарахування та визнання результатів навчання здобувача

Інформація щодо перезарахування та визнання результатів навчання здобувача сформована, спираючись на Положення ДБТУ [13].

Відповідно до Положення ДБТУ «Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти, неформальній та інформальній освіті» [13] визнання результатів навчання шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе:

- під час переведення студента з іншого закладу вищої освіти;
- під час поновлення студента на навчання;
- за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»;
- за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»;
- за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти;
- під час здобуття студентом ступеня вищої освіти у двох і більше навчальних закладах або за кількома освітніми програмами.

Особа, яка навчається в Університеті, має право відмовитися від перезарахування компоненти, якщо її не влаштовує отримана раніше оцінка, та вивчати відповідну компоненту повторно або скласти її як академічну різницю.

У разі, якщо навчальні досягнення особи з Компоненти, що вивчалася нею раніше, були оцінені декількома оцінками, то при її перезарахуванні виставляється середня зважена оцінка.

Підстава для визнання результатів навчання – це надана студентом академічна довідка, завірена у визначеному порядку, індивідуальний навчальний план (залікова книжка) студента або додаток до диплома про попередню освіту. Перезарахування результатів навчання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін) здійснюється на підставі порівняння навчальних планів відповідної спеціальності, Академічної довідки, індивідуального навчального плану або залікової книжки, що надає Учасник. Крім того, під час перезарахування форм підсумкового контролю із дисциплін екзамен може бути зарахований як залік із відповідною оцінкою за шкалою ECTS.

Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній освіті, яке здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

Перезараховуватися можуть результати навчання, отримання яких може підтверджуватися відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), що ідентифікує особу здобувача і засвідчує результати його участі в певному освітньому заході неформальної освіти, а саме: онлайн, вечірньому чи очному курсі, у т.ч. з вивчення іноземної мови; програмі неакадемічних обмінів; конференції; конкурсі; круглому столі; олімпіаді; тренінгу; семінарі; майстер класі; бізнес-школі; стажуванні тощо.

Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає до деканату факультету заяву та документи, що підтверджують його участь у заході неформальної освіти. На підставі поданої заяви декан факультету за погодженням з гарантом освітньої програми, за якою навчається здобувач, формує комісію з атестації (не менше 3 осіб) з числа членів проектної групи та групи забезпечення відповідної освітньої програми. Головою комісії призначається гарант відповідної освітньої програми.

Комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та освітніх компонентів (дисципліни, курсової роботи, навчальної або виробничої практики), керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, отримання яких передбачене освітньою програмою здобувача, та змістом заходу неформальної освіти. На основі робочої програми освітнього компонента комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ECTS.

Перезараховуватися можуть результати навчання неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і окремому змістовному модулю, розділу, темі, курсовій роботі тощо, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

Підсумкова оцінка визначається у відповідності з документом здобувача, що підтверджує його участь у заході неформальної освіти.

Рішення комісії про перезарахування чи не перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, затверджується деканом факультету та доводиться до відома здобувача і викладачів освітнього компоненту, зазначеного в заяві, яка в подальшому разом з рішенням комісії зберігається в особовій справі здобувача.

Якщо згідно із затвердженим рішенням комісії перезарахуванню підлягає освітній компонент в цілому, підсумкову оцінку до відомості успішності вносить фахівець дирекції/деканату; якщо перезарахуванню підлягають окремі змістовні модулі, розділи, теми – результати атестації з заходу неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з освітнього компонента.

5. Вимоги щодо академічної доброчесності

Інформація щодо академічної доброчесності сформована, спираючись на Положення ДБТУ [13]. У ДБТУ діють Кодекс академічної доброчесності ДБТУ, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, Положення про організацію і порядок перевірки на наявність текстових запозичень в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти [13].

Під час навчання здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основними формами порушення академічної доброчесності є:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; – фальсифікація

- свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за недобросовісну поведінку.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається Вченою радою Університету з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та інших законів України.

Наслідком виявлення порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть бути:

– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік й ін.);

– відрахування із закладу освіти (за невиконання вимог навчального процесу).

З метою виконання норм академічної доброчесності в ДБТУ функціонує Комісія з питань академічної доброчесності.

Список джерел

Основна література:

1. Березін О. В., Безпарточний М. Г. Стратегія підприємства : навч. посіб. Київ : Ліра-К., 2010. 224 с.
2. Ковтун О.І. Стратегія підприємства : підручник. Львів : Видавець Новий світ- 2000, 2021. 426 с.
3. Бутко М. П. Стратегічний менеджмент в умовах посилення інтеграційних процесів : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 344 с
4. Шевченко Л. С. Стратегії підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 148 с.

Допоміжна література:

5. Стратегія підприємства: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка за рівнем бакалавр для денної та заочної форм навчання / П.В. Смірнова. – Харків: ФО-П Шейніна О.В., 2020. – 115 с.
6. Оцінка та управління стратегічними змінами: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр) спеціальності 051 Економіка ОПП «Економіка підприємства», для денної та заочної форм навчання / П.В. Смірнова, Р.М. Бугріменко – Харків: ТОВ «Видавництво «Форт», 2022. – 165 с.
7. Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Стратегічне управління розвитком підприємств в умовах цифровізації економіки // Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід [Електронний ресурс] : матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 10 листопада 2022 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2022. – 494 с. С. 163-166. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/materialy-konferentsij/>
8. Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Системно-еволюційний підхід як інструмент стратегічного менеджменту / Р.М. Бугріменко, П.В. Смірнова // Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку : Матеріали доповідей X науково-практичної конференції з міжнародною участю (1 листопада 2021 р.). – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2021. – 430 с. – С. 134-137.
9. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. – Київ: Наш формат, 2020. – 424 с.
10. Токмакова, І. В., Панченко, Н. Г., Кургузова, М. Ю. (2022). Розроблення антикризової стратегії підприємства в умовах цифрової трансформації. Вісник економіки транспорту і промисловості, (76-77), 70-80.
11. Фролова, Л. В., Котов, Б. В. (2022). Тенденції розвитку підприємницьких структур в Україні. Economic Journal Odessa polytechnic university, (4 (22)), 54-61

Інформаційні ресурси

12. Державна служба статистики України. URL:
<https://www.ukrstat.gov.ua/>
13. Діючі положення ДБТУ. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normatyvna-baza/>
14. Економіка підприємства. URL:
<http://moodle.btu.kharkiv.ua/?lang=uk>
15. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
16. Наукова бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

Навчальне видання

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Методичні матеріали щодо змісту самостійної роботи студентів,
поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 051 Економіка
освітньої програми «Економіка підприємства»

СМІРНОВА Поліна Василівна
БУГРІМЕНКО Роман Михайлович

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. _.

Наклад

—

ДБТУ

61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44